

# THÁI THUỢNG CẢM ỨNG THIÊN

## Tập 133

*Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không*

*Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore*

*Thời gian: 21/11/1999*

*Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu*

Chư vị đồng học, chào mọi người! Hôm qua tôi ở Cư Sĩ Lâm, ngẫu nhiên xem được một tờ báo của Los Angeles, trong đó có một bảng thống kê, từ con số thống kê quả thật là khiến người cảm thấy vô cùng lo lắng, cũng khiến chúng ta lập tức thể nghiệm rằng tai nạn của thế gian này không thể tránh khỏi. Chúng ta làm sao ở trong thời đại này tự cầu đa phước, và còn phải giúp đỡ người khác? Đây là nhiệm vụ cấp thiết trước mắt của chúng ta. Phật dạy chúng ta đoạn ác tu thiện, phá mê khai ngộ, chuyển phàm thành thánh, không chỉ là Phật Bồ-tát dạy chúng ta như vậy, khi chúng ta đọc kinh của những tôn giáo khác, hầu như bất kỳ tôn giáo nào cũng đều giáo huấn như vậy. Dùng cách nhìn của Phật pháp để quan sát, chúng ta khẳng định giáo chủ của mỗi một tôn giáo đều là chư Phật Như Lai đến thị hiện, giống như trong kinh Hoa Nghiêm, chúng ta nhìn thấy rất nhiều chúng thần, chúng ta nhìn thấy chúng thiên, chúng thần, toàn là chư Phật Như Lai hóa thân thị hiện. Tuy cách nói của các ngài không giống nhau, nhưng nếu bạn quan sát kỹ lưỡng thì là tương đồng, không vị nào không dạy người đoạn ác tu thiện, những giáo điều về đoạn ác tu thiện cũng hầu như là tương đồng. Tôn giáo có sức ảnh hưởng lớn của phương Tây là Kitô giáo và Thiên Chúa giáo, mười điều răn của họ cùng với ngũ giới thập thiện của chúng ta có thể nói là hoàn toàn tương đồng. Cung kính phụng sự thiên chủ, những nguyên tắc tu học đó cùng với điều mà Phật pháp chúng ta nói “tịnh niệm tiếp nối” cũng là hoàn toàn tương đồng, chúng ta nói rằng “không hoài nghi, không xen tạp, không gián đoạn”, bên họ cũng có yêu cầu như vậy. Chỉ là Phật pháp giảng được thấu triệt, đem những đạo lý của lẽ tất nhiên giải thích rõ ràng, chúng ta có thể tin sâu không nghi.

Tại sao lại có nhiều tai biến như vậy? Thế gian tại sao lại xảy ra nhiều việc bất hạnh như thế? Sáng sớm hôm nay cư sĩ Truyền nói với tôi, phía Nam New Zealand xảy ra lũ lụt, vành đai phía ngoài châu Úc xảy ra động đất hơn 6,5 độ richter, nhìn thấy tai nạn khắp thế giới, chúng ta phải đề cao cảnh giác. Giáo dục của thánh hiền không ngoài ba sự việc, chúng tôi đã giảng rất nhiều lần. Thứ nhất là nói rõ quan hệ giữa người với người, hiện tại chúng ta không hiểu, không biết

cách làm người. Ngạn ngữ Trung Quốc nói rất hay: “Thiên thời không bằng địa lợi, địa lợi không bằng nhân hòa.” Chỉ cần làm tốt nhân hòa thì bất cứ việc gì cũng thuận buồm xuôi gió. Tại sao chúng ta không thể chung sống với người khác, không thể chung sống tốt? Đây là vấn đề lớn. Thế nhưng xưa nay chưa có ai nghiêm túc suy nghĩ về vấn đề này, đây là học vấn thật sự, công phu thật sự. Nếu như thật sự là người thiện thì ai ai cũng muốn tiếp cận bạn, ai ai cũng muốn gần gũi bạn, người nào cũng kính yêu bạn, nương tựa bạn, điều này trong Phật pháp thường nói đến. Nếu như chúng ta muốn phục vụ mọi người mà họ lại từ chối, vậy phải quay đầu lại nghiêm túc kiểm điểm; chúng ta nhiệt tâm muốn giúp đỡ mọi người, phục vụ mọi người, nhưng mọi người vẫn từ chối. Nếu không kiểm điểm, không phản tỉnh thì lỗi lầm của bản thân chúng ta vĩnh viễn không biết, lỗi lầm không biết phải bắt đầu sửa từ đâu, thế nên không cách gì sửa được. Sửa thì bản thân nâng lên một tầng, là cải tiến, tiến là tiến bộ, siêu phàm nhập thánh.

Khác nhau giữa phàm và thánh, cách nói đơn giản nhất là phàm phu chỉ thấy lỗi người khác, không thấy lỗi bản thân; thánh nhân thì hoàn toàn ngược lại, chỉ thấy lỗi bản thân, không thấy lỗi người khác. Đại sư Lục tổ Huệ Năng nói rất hay: “Nếu người chân tu đạo, không thấy lỗi thế gian.” Gặp một số chuyện trên thế gian, tự ngài liền phản tỉnh, lỗi lầm nhất định là ở nơi mình mà ra, Phật pháp như vậy, thế gian pháp cũng như vậy. Tôi trong lúc giảng thường nhắc đến vua Thuần, Nghiêu, Thuấn, Vũ, Thang. Trong *Nhị Thập Tứ Hiếu*, vua Thuấn được xếp ở vị trí đầu tiên, Trung Quốc nói đến hiếu đạo thì không thể không nói đến Đại Thuấn. Vì sao Vua Thuấn là tấm gương hiếu thảo tốt nhất cho chúng ta? Là do ông không thấy lỗi người khác. Chúng ta từ ghi chép trong lịch sử thấy được hoàn cảnh của ông là nghịch cảnh, hoàn cảnh đời sống cực ác liệt. Phụ thân ông nghe theo lời của mẹ kế, người em trai mà mẹ kế sinh ra luôn rắp tâm tìm cách hại chết ông, nhưng trong tâm ông luôn cảm thấy cha, mẹ kế, em trai đều không có lỗi lầm, mà lỗi lầm ở bản thân. Vì sao mình lại khiến người khác ghét bỏ, ngay cả cha mẹ, em trai đều ghét mình? Ngày ngày phản tỉnh, ngày ngày kiểm điểm, ngày ngày sửa lỗi. Đến sau cùng thì cha mẹ, em trai đối với ông đều rất tốt. Không những cảm hóa được gia đình mà còn cảm hóa cả hàng xóm láng giềng, đến cuối cùng cảm động quốc vương. Vua Nghiêu nghe thấy có chuyện như vậy nên đã đem con gái gả cho ông, ngôi vua cũng nhường cho ông, đây là thánh nhân, phàm thánh khác biệt ở chỗ này.

Người phàm thì nói: “Tôi là lớn nhất, tôi không có lỗi, tất cả đều là lỗi của người khác.” Đây là phàm phu; thánh nhân sẽ nói: “Lỗi của tôi, tội nghiệp của

tôi, người khác đều không có lỗi.” Đây là khác biệt giữa phàm và thánh. Thánh hiện thể xuất thế gian không những dạy chúng ta mà còn làm ra tấm gương tốt cho chúng ta xem. Bồ-tát tự hành hóa tha, tự độ độ tha, chúng ta lấy vua Thuần làm thí dụ, vua Thuần có thể hằng ngày phản tỉnh, hằng ngày kiểm điểm, hằng ngày sửa lỗi, ông thành thánh nhân, ông đã tự độ, cha mẹ, em trai của ông cũng được độ rồi. Nếu như không phải cha mẹ, em trai dùng thái độ ác liệt như vậy thì làm sao ông có thể thành đại thánh? Công đức để ông trở thành thánh nhân từ đâu mà có? Là từ cha mẹ và em trai của ông. Cho nên bản thân thành thánh, cha mẹ em trai của ông cũng là thánh nhân. Nếu như bản thân rơi vào nghịch cảnh mà khởi lên niệm ác, không những bản thân đọa lạc mà người thân cũng cùng đọa lạc. Chúng ta sáng tỏ đạo lý này rồi nên mới hiểu được câu mà đức Phật nói trong kinh: “Khi Bồ-tát thành Phật, đại địa chúng sanh cùng thành Phật đạo.” Câu này bạn liền hiểu được rồi. Bồ-tát làm thế nào tu thành Phật? Tất cả chúng sanh làm tăng thượng duyên, các ngài đoạn hết tập khí phiền não của mình. Đoạn ở đâu? Đoạn ở trong hoàn cảnh. Bất luận là thuận cảnh hay nghịch cảnh, những gì Bồ-tát tu là tâm chân thành; người khác dùng hư giả đối với tôi, tôi chân thành đối với họ; người khác dùng thật tâm đối với tôi, tôi cũng dùng thật tâm đối với họ, vĩnh viễn không đổi. Tu tâm thanh tịnh, tu tâm bình đẳng, tu tâm giác ngộ, tu tâm từ bi, nếu như không có hoàn cảnh vật chất nhân sự như vậy thì bạn đến đâu để tu? Cho nên, chính mình thành Phật rồi thì “tình và vô tình cùng viên chủng trí”.

Chúng ta cần hiểu rõ đạo lý, hiểu rõ chân tướng sự thật này, muôn vàn không được cống cao ngã mạn, phải hiểu được đạo lý nhân luân, người với người làm thế nào chung sống với nhau? Cổ nhân dạy chúng ta: chân thành, khiêm tốn, khiêm hạ. Nhà Nho nói về lễ, tinh thần của lễ chính là một câu nói: “Hạ mình mà tôn người.” Đây chính là tinh thần của lễ, nâng người khác lên cao, bản thân ở phía dưới. Trong Phật pháp, quý vị xem trong kinh Hoa Nghiêm thì thấy được rất rõ ràng, bạn xem 53 tham trong Hoa Nghiêm, mỗi một vị Bồ-tát đều là bản thân vô cùng khiêm tốn, tôn trọng người khác: Trong vô lượng pháp môn, tôi chỉ biết một môn, những vị thiện tri thức khác biết được rất nhiều, tôi không sánh với họ được, đâu có ai cống cao ngã mạn? Đâu có ai không khiêm tốn? Chúng ta không thấy được. Vậy gốc bệnh là gì? Gốc bệnh chính là ta, điều này thông thường trong triết học thường nói đến, có thể nói phàm phu lục đạo đều là lấy mình là trung tâm của vũ trụ, sanh khởi cống cao ngã mạn. Thế nên Phật pháp cao minh, cao minh ở chỗ nào? Phật pháp cao minh ở chỗ không có ta, đây chính là chỗ cao minh thật sự, không có ta, cho nên Phật pháp không phải lấy mình làm trung tâm.

Trung tâm của Phật pháp là pháp thân, là tự tánh, pháp thân khắp mọi nơi, tự tánh chẳng không chẳng có. Đây mới chân thật là nói đến chỗ gốc rễ, thế nhưng chúng ta phải chứng đắc, nếu không thể chứng đắc, chúng ta sẽ không có được thọ dụng.

Nếu muốn chứng đắc thì phải thật tu! Phật đã bày sẵn cho chúng ta một con đường, chỉ cần chúng ta làm theo khuôn phép, y giáo phụng hành thì chúng ta không khó khế nhập vào cảnh giới chư Phật. Cảnh giới Phật chính là Phật Hoa Nghiêm mà trong kinh Hoa Nghiêm nói đến, trải qua đời sống của Phật Bồ-tát, đời sống của Phật Bồ-tát là xả mình vì người. Chúng ta nói “xả mình vì người” thì sai rồi, quan niệm của phàm phu, đã không có mình thì đâu có mình để xả? Người chính là mình, vì người chính là chân thật vì mình, vì pháp thân của mình, vì huệ mạng của mình. Cho nên nói xả mình vì người thì đã rơi vào ý thứ hai rồi, không phải chánh giác. Cái gì là mình? Hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới là mình, thế nên các ngài không lấy “mình” làm trung tâm, mà lấy hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới làm trung tâm, do đó về mặt lý niệm thì đây là chỗ không tương đồng giữa phàm và thánh. Học Phật, đặc biệt là Đại thừa, nhất định phải khẳng định hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới là pháp thân thanh tịnh của mình, muôn vàn hiện tượng là “duy tâm sở hiện, duy thức sở biến”, tâm chính là Phật, Phật chính là tâm; hay nói cách khác, muôn vàn hiện tượng đều là chư Phật Như Lai thị hiện. Phổ Hiền Bồ-tát dạy chúng ta “lễ kính chư Phật”, cho nên trong hành môn, trên công phu phải bắt đầu từ đâu? Bắt đầu từ lễ kính. Lễ kính chư Phật trong thập đại nguyện vương, ai là chư Phật? Tình và vô tình thấy đều là chư Phật.

Chúng tôi đến tế đàn của Sikh giáo, tôi cũng quỳ xuống lễ lạy giống họ, các bạn cảm thấy kỳ lạ, nhưng tôi thấy đó chính là ứng hóa của chư Phật Như Lai. Tôi đã từng nói qua với các bạn, có người hỏi tôi niệm Phật như thế nào? Tôi nói với họ, tất cả chúng sanh trong hư không pháp giới đều là A-di-đà Phật, tôi là niệm như vậy. Mỗi một người đều là A-di-đà Phật, mỗi một chúng sanh đều là A-di-đà Phật, A-di-đà Phật ở xung quanh tôi, vô lượng vô biên A-di-đà Phật. Bạn xem tôi là phàm phu nhưng tôi xem bạn là A-di-đà Phật, các bạn là A-di-đà Phật thật sự, một chút cũng không giả. Vì sao vậy? Tâm hiện thức biến, đâu có lý nào giả được! Bạn phải khẳng định, phải khế nhập, tâm chúng ta chân thành cung kính thì mới có thể sanh khởi được, tập khí phiền não ngạo mạn từ vô lượng kiếp đến nay mới có thể hóa giải, hóa giải hết; lại có tâm nguyện cầu vãng sanh Tây Phương Cực Lạc thì đâu có đạo lý không thành tựu?

Điều thứ hai là nói rõ đạo chung sống giữa người với hoàn cảnh tự nhiên. Hiện nay mọi người đều không biết chung sống với hoàn cảnh, đi phá hoại hoàn cảnh, rất nhiều người nói địa cầu bị bệnh rồi, hoàn cảnh sinh thái bị phá hoại rồi. Từ rất nhiều tác phẩm văn học chúng ta quan sát thấy người thời xưa yêu đại tự nhiên. Hiện nay đều là tự tư tự lợi, phá hoại đại tự nhiên. Sai rồi! Chúng ta có lỗi với hoàn cảnh tự nhiên thì hoàn cảnh tự nhiên sẽ báo thù, lũ lụt, động đất, bão táp là sự báo thù của hoàn cảnh tự nhiên, đừng nhìn nhận sai lầm. Trong kinh Phật nói cây có thần cây, hoa có thần hoa, núi sông đều có thần, bạn yêu nó thì nó cũng yêu bạn; bạn bảo hộ nó thì nó cúng dường bạn, sự việc này không phải giả. Cây cối hoa cỏ, núi sông đất đai, chúng ta thường nói có linh khí, linh khí từ đâu mà có? Có thần minh chủ quản, do đó cần phải biết được làm thế nào chung sống với hoàn cảnh tự nhiên. Điều thứ ba là chung sống giữa người với thiên địa quỷ thần. Chúng ta nói gần hơn một chút chính là con người cần làm thế nào chung sống với các tôn giáo khác nhau. Điều thứ nhất dạy chúng ta làm sao chung sống giữa người với người, nếu đem nó mở rộng ra chính là làm sao chung sống giữa người với các quần thể khác, chủng tộc khác nhau, văn hóa khác nhau, tập quán sinh hoạt khác nhau. Ba sự việc này nếu bạn đã rõ ràng, đã thông đạt thì xã hội an định, thế giới hòa bình, hết thảy chúng sinh đều trải qua đời sống hạnh phúc mỹ mãn, đây là giáo học của bậc thánh hiền, chúng ta phải hiểu.

Ngày nay người thế gian không hiểu, chúng ta rất buồn, thế nhưng Phật đã nói với chúng ta rồi, kinh Vô Lượng Thọ nói được rất rõ ràng, rất tường tận: “*Đời trước không tốt*”, chính là thế hệ trước, “*không biết đạo đức, không có người dạy*”, vậy thì bạn đừng trách họ. Chúng ta đọc mấy lời này của Phật, tâm chúng ta liền bình trở lại, chính mình nhất định phải tu học thật tốt. Chúng ta rất may mắn gặp được Phật pháp, nếu không gặp được Phật pháp, lại không có người dạy bảo chúng ta thì chúng ta cũng ngu muội, vô tri giống như họ, hằng ngày tạo nghiệp. Cho nên nghĩ đến chỗ này, Phu tử dạy học thì điều thứ nhất là đức hạnh, thứ hai là ngôn ngữ, thứ ba mới là chính sự, văn học. Có thể thấy được đức hạnh và ngôn ngữ quan trọng biết bao! Chúng ta ngày nay hai loại giáo dục này không còn được tiếp nhận. Tâm là tâm tốt nhưng ngôn ngữ, thái độ biểu hiện ra khiến người khác sanh ra hiểu lầm, khiến người khác sanh ra phản cảm, nhất định phải học! Cho nên, lần trước tôi đã đề cập với mọi người, hiện tại dạy *Đệ Tử Quy* cho các bạn nhỏ, chúng ta có thể học được *Đệ Tử Quy* thì đã giỏi lắm rồi. Nếu như chính chúng ta đều không làm được, khi dạy trẻ nhỏ, trẻ nhỏ làm sao mà phục đây? Ba mẹ dạy con làm như vậy nhưng ba mẹ đều không làm, ba mẹ lừa con.

Chính mình làm được rồi, làm một tấm gương tốt cho chúng, việc làm của người lớn giống như những gì nói, vậy chúng sẽ tin tưởng, chúng có thể tiếp nhận; chính mình không làm được mà bảo người khác làm là việc không thể. Điều này chúng ta phải ghi nhớ, phải nỗ lực.

Hôm nay, hội trưởng Trần của Tịnh tông Học hội Đài Bắc có đến bên này của chúng ta, muốn tôi nói vài lời với đồng học Đài Bắc. Tôi muốn nhân thời gian hôm nay giảng cho các bạn về điều mà nhà Phật thường nói: “Từ bi làm gốc, phương tiện làm cửa.” Hội trưởng Trần Cảnh Xương của Tịnh tông Học hội Los Angeles cũng gọi điện cho tôi, tôi nói chúng ta dùng một đề mục để khích lệ đồng học Tịnh tông chúng ta. Hai câu này trong nhà Phật thường xuyên nhắc đến, nhưng ý nghĩa của nó rất sâu, người thật sự thể hội được không nhiều, hai câu này đã bao gồm toàn bộ Phật pháp, Thế Tôn nói tất cả pháp trong 49 năm đều không ngoài hai câu này, vì vậy phạm vi cảnh giới của nó là sâu rộng vô hạn. Chúng ta phải độ chính mình, phải giúp đỡ người khác, đặc biệt là ngày nay, mọi người đều rất quan tâm đến tiêu tai miễn nạn. Chỉ cần thật sự làm được hai câu này, không nhất định phải hoàn toàn làm được, có thể làm được 10%, 20% thì bạn liền đắc độ.

Vậy bắt đầu làm từ đâu? Khi Tịnh tông chúng ta thành lập, tôi có đề xuất năm khoa mục tu hành, năm khoa mục này quý vị tỉ mỉ mà suy xét. Nếu không thuộc về câu đầu tiên là “từ bi làm gốc” thì cũng thuộc về câu thứ hai là “phương tiện làm cửa”, nói chung không rời hai tiền đề lớn, nguyên tắc lớn này. Năm khoa mục tu học của Tịnh tông, điều đầu tiên là “Tịnh nghiệp tam phước”, chúng ta đã làm được chưa? Làm như thế nào rồi? Vì vậy, gốc rễ tu hành của Phật pháp là ở hiếu thân tôn sư, câu đầu tiên là “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng.” Làm sao đưa câu này lên đến cảnh giới tu học cao nhất của Bồ-tát? Đó chính là hạnh Phổ Hiền. Hạnh Phổ Hiền so với hạnh Bồ-tát Đại thừa thông thường vẫn là không giống nhau, không giống ở chỗ nào vậy? Hạnh Phổ Hiền tu học là dùng tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, chính là trong kinh Vô Lượng Thọ nói về “thanh tịnh, bình đẳng, giác”, chỉ cần dùng tâm này để tu hành, đây chính là tu hạnh Phổ Hiền, đây là từ bi phương tiện đến cực điểm.

Trong suy nghĩ của người tu hành thì hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới chính là cha mẹ của mình, không phải xem họ là cha mẹ, mà chân thật là cha mẹ. Hết thấy chúng sanh trong hư không pháp giới chân thật là chư Phật Như Lai, chúng ta đã được chứng minh trong kinh Hoa Nghiêm. Hay nói cách khác, chúng ta khởi tâm động niệm, lời nói việc làm, chúng ta phải nên đối đãi

với cha mẹ như thế nào? Đối đãi với Phật-đà ra làm sao? Từ bi là từ đây mà sanh ra, phía sau đều thuộc về phương tiện, tất cả giáo học đều là pháp phương tiện. Ngày nay chúng ta tu học không có cảm rỗi, đều là lấy mình làm trung tâm, đây là quan niệm của phàm phu, quan niệm sai lầm. Chư Phật Như Lai không lấy mình làm trung tâm, mà lấy hết thầy chúng sanh trong hư không pháp giới làm trung tâm của vũ trụ, còn bản thân chỉ là một phân tử trong trung tâm này mà thôi. Thế nên, Phật Bồ-tát nhận được sự kính ngưỡng của hết thầy chúng sanh trong chín pháp giới, đây cũng là ngạn ngữ mà người Trung Quốc nói: “Thiên thời không bằng địa lợi, địa lợi không bằng nhân hòa.” Phật Bồ-tát đạt được nhân hòa, nhân hòa đạt được từ đâu vậy? Chính là đối với chân tướng vũ trụ nhân sinh rõ ràng triệt để. Biết được quan hệ chủ tớ, chủ là hết thầy chúng sanh, còn mình là tôi tớ, hết thầy chúng sanh là chủ, mình phục vụ cho hết thầy chúng sanh. Các bạn xem trong kinh điển, chư Phật Như Lai có phải là phục vụ cho hết thầy chúng sanh hay không? Chúng ta phải học từ chỗ này.

Dân chủ nói đến chỗ tốt cùng chính là Phật pháp, trong mắt của Phật thì chúng sanh là chủ, Phật Bồ-tát phục vụ cho họ, khi phục vụ phải thuận theo. Thập nguyện của Bồ-tát Phổ Hiền: “Hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức.” Đây là hạnh Bồ-tát, hạnh Phật. Hôm nay chúng ta hiểu sai rồi, là bản thân làm chủ, bảo người khác thuận theo ta, điên đảo rồi! Cho nên chúng ta đã mất đi nhân hòa, bất luận là thế pháp hay Phật pháp đều không thể thành tựu. Mấy người hiểu được đạo lý này? Phải thực tiễn từ bi và phương tiện, chúng ta lấy giáo huấn của Bồ-tát Phổ Hiền để nói. Điều thứ nhất là “lễ kính chư Phật”. Hết thầy chúng sanh chính là chư Phật, chúng ta có dùng tâm cung kính với Như Lai, với Thế Tôn, với A-di-đà Phật để đối đãi hết thầy chúng sanh hay không? Chúng ta có làm như vậy hay không? Nếu bạn có thể làm như vậy, chúc mừng bạn, bạn là Bồ-tát Phổ Hiền, bạn tu hạnh Phổ Hiền. Nếu hôm nay chúng ta nói: “Tại sao tôi phải lễ kính họ?” Vậy thì bạn đã không hiểu được nguyên nhân này. “Những người này đều là người xấu, đều là người ác, đều không làm việc thiện, tôi vẫn phải lễ kính họ hay sao?” Căn bản là bạn vẫn chưa hiểu được chân tướng sự thật, nếu bạn hiểu được chân tướng sự thật thì bạn sẽ lễ kính.

Ai biết được chân tướng sự thật? Vua Thuấn thời xưa của Trung Quốc, cha của vua Thuấn, mẹ kế của vua Thuấn, con trai của mẹ kế, chúng ta xem thấy trong lịch sử, người thông thường như chúng ta đây sẽ nói đây là những người xấu nhất, người độc ác nhất. Thế nhưng vua Thuấn vẫn xem họ là cha mẹ, xem họ là anh em, ông không nhìn thấy khuyết điểm của họ, vẫn cảm thấy cha, mẹ kế, em trai

đều rất dễ thương. “Họ đối với tôi không tốt, nhất định là chính tôi có lỗi làm.” Ông không thấy lỗi người khác, chỉ thấy lỗi bản thân, ngày ngày phản tỉnh, ngày ngày sửa lỗi, cuối cùng tâm thái cha mẹ, em trai của ông đều thay đổi trở lại, đều đối tốt với ông. Nhân hòa! “Gia hòa vạn sự hưng”, gia đình hòa thuận liền cảm động hàng xóm láng giềng, cảm động đến quốc vương đương thời là vua Nghiêu. Vua Nghiêu nghe nói có người như vậy thì liền gả hai con gái cho ông, vương vị cũng nhường cho ông. Nguyên nhân là gì? Nhân hòa. Chúng ta ngày nay chỉ nhìn thấy lỗi của người khác, không nhìn thấy lỗi lầm của bản thân, chỉ có chúng ta không tu hạnh Phổ Hiền. Hạnh Phổ Hiền còn cao hơn so với hạnh Bồ-tát Đại thừa, cao như thế nào? Hết thấy chúng sanh chân thật là cha mẹ mình. Cha mẹ làm gì có lỗi, chỉ là chính mình có lỗi nên cha mẹ mới không hoan hỉ.

Các bạn hãy suy nghĩ kỹ từ trong thí dụ này, chúng ta thích phê bình người khác, thật ra mà nói, phạm phu làm gì có tư cách nói lỗi của người khác? Bản thân mình có lỗi thì bạn làm gì có tư cách nói lỗi người khác? Đợi đến khi chính mình không có lỗi, nhìn thấy hết thấy chúng sanh đều là Phật Bồ-tát, đều là cha mẹ, trong giới kinh Đại thừa nói: “Hết thấy người nam là cha ta, hết thấy người nữ là mẹ ta.” Lời này Phật trong kinh luận không biết đã nói bao nhiêu lần, không phải là thí dụ, mà là lời hết sức chân thật. Tâm từ bi là từ chỗ này mà sanh ra, làm sao hiếu dưỡng? Làm sao cung kính? Làm sao đối đãi? Đó đều là phương tiện. Cho nên, chúng tôi đề xướng tu hành là tam phước, lục hòa, tam học, lục độ, Phổ Hiền thập nguyện, năm khoa mục này. Hai câu đầu tiên của tam phước là gốc rễ, là căn bản. Cho nên Phật pháp là gì? Đáp án đơn giản nhất, hiếu thân tôn sư chính là Phật pháp; thông suốt trước sau, cái mà Phật pháp tu là hiếu đạo, sư đạo.

Mười nguyện của Phổ Hiền, các bạn nghĩ xem, chúng ta đã làm được lễ kính chưa? Chỉ lễ Phật thôi thì không ích gì. Hình tượng Phật ở đây, lễ Phật có tác dụng gì? Phải lễ tâm hạnh, tâm cảnh của hình tượng này, đem thực hiện với hết thấy chúng sanh thì chính là bạn đang tu lễ kính chư Phật. Chư Phật là Phật quá khứ, Phật hiện tại, Phật vị lai, các bạn phải biết hết thấy chúng sanh đều là Phật vị lai. Lời nói này là Phật phương tiện nói, lời Phật chân thật nói là “hết thấy chúng sanh vốn dĩ thành Phật”, đây là nói lời chân thật. Trong Hoa Nghiêm và Viên Giác, Phật đều nói như vậy. Vì vậy chúng ta phải học Phật Bồ-tát, chúng ta đời này vì hết thấy chúng sanh mà phục vụ, vì chư Phật Như Lai mà phục vụ, vì cha mẹ mà phục vụ, chỉ thấy lỗi mình, không thấy lỗi người thì đạo nghiệp của chúng ta liền tăng trưởng, liền thành tựu.

Về phương diện hành môn, chân thật dụng công là quán tưởng niệm Phật, bất luận là pháp môn nào, nguyên tắc này không đổi. Hôm qua, chúng tôi trích dẫn phương pháp tu hành của Thiên Chúa giáo, tôi xem thấy mười điều răn của họ, tôi đem in ra và đưa cho các đồng tu tham khảo. Điều răn đầu tiên chính là khóa sớm tối, điều răn thứ hai là phát nguyện, điều răn thứ ba là nếu không có lý do chính đáng thì không được bỏ thời khóa sáng tối. Thế nên ba điều này chính là những gì mà Phật pháp nói, điều thứ nhất là không hoài nghi, điều thứ hai là không xen tạp, điều thứ ba là không gián đoạn, các bạn xem kỹ ba điều phía trước của họ có giống như vậy không? Bảy điều phía sau chính là ngũ giới thập thiện của Phật pháp chúng ta. Điều răn thứ tư tương đồng với lý niệm của Phật pháp: “Hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng.” Điều răn thứ tư là thuộc về bốn phận của hàng văn bối, hiếu kính cha mẹ, nghe lời cha mẹ và sư trưởng, không được thất kính với cha mẹ và sư trưởng. Chẳng qua những gì có trong Phật pháp mà họ nói không là hết thấy chúng sanh là cha mẹ, sư trưởng của chúng ta, họ không có cách nói này, đây chính là chỗ thù thắng của tu học Phật pháp. Nếu như chúng ta xem chúng sanh là chúng sanh, như vậy sẽ không gì với các tôn giáo khác, thậm chí còn không bằng họ, Thiên Chúa giáo, Kitô giáo đáng để chúng ta tôn trọng. Chẳng qua là họ không nói về không sát sinh, họ nói về không giết người, Phật pháp chúng ta nói không sát sinh là phạm vi rộng hơn so với họ. Điều răn thứ sáu là không tà dâm, điều răn thứ bảy là không trộm cắp, điều răn thứ tám là không nói dối. Trong không trộm cắp thì chiếm đoạt trộm cắp tài vật của người khác, mua bán không chánh đáng, làm việc không công chánh, mượn đồ vật không trả, cố ý tổn hại đồ vật người khác, người gặp tai họa mà vui, thấy đều là trộm cắp, họ nói đơn giản mà rõ ràng. Trong không nói dối thì nói không thật, hư ngôn giả ý, bàn luận chuyện hay dở của người, nói chuyện đúng sai của người, phá hoại danh dự của người, vu oan người khác, tùy tiện nhận định người khác, bới móc chuyện đúng sai. Nếu họ thật sự có thể làm được thì nhất định sẽ được chư Phật hộ niệm, long thiên thiện thần bảo hộ.

Chúng ta là đệ tử Phật, học Phật cho rằng cao hơn các tôn giáo khác, Phật giảng những đạo lý này, bạn đã hiểu hay chưa? Phật dạy bạn những hành vi trong đời sống thường ngày, bạn đã làm được chưa? Lý luận Phật nói, chúng ta không hiểu, Phật dạy chúng ta phương pháp, chúng ta không chịu làm theo, thế thì không bằng người ta. Họ tương lai sẽ lên thiên đường, ngàn ngũ thường nói: “Trước cửa địa ngục tăng đạo nhiều.” Tâm hạnh của chúng ta rơi vào tam đồ, vĩnh viễn không bằng họ, tội lỗi này nặng rồi. Chúng ta mặc y phục nhà Phật, hằng ngày tiếp nhận

cúng dường của nhà Phật nhưng không y giáo phụng hành, đây là phá hoại hình tượng Phật pháp, đây là tội gì? Phá hòa hợp tăng, Phật mà chúng ta học là Phật giả, không phải Phật thật. Cho nên, chúng ta muốn chân thật có thành tựu, muốn tiêu tai miễn nạn thì nhất định phải học vua Thuần; đại sư Lục tổ Huệ Năng cũng nói rất hay: “Nếu người chân tu đạo, không thấy lỗi thế gian.” Đối người, đối việc, đối vật chỉ luận hiện hành, không luận quá khứ, quá khứ họ từng làm sai, chúng ta cũng từng làm sai, chư Phật Bồ-tát trong quá khứ cũng từng làm sai. Không luận quá khứ, chỉ luận hiện tiền, hiện tiền họ làm được rất tốt, vậy thì tâm cung kính đối với hết thảy chúng sanh của chúng ta mới có thể sanh khởi được; nếu thường xuyên thấy lỗi của người khác thì tâm cung kính này sẽ không thể sanh khởi được. Tâm cung kính là tánh đức của chính mình, bất kính là phiền não, tại sao lại khiến phiền não của mình thường xuyên khởi hiện hành, sao không khiến tánh đức của mình lưu lộ ra? Công tội, thiện ác ở trong đây chúng ta cần phải làm rõ ràng, làm sáng tỏ.

Cho nên người chân thật tu hành, trong Phật pháp nói là thường sanh tâm hoan hỷ, thường sanh tâm cung kính. Người niệm Phật, đặc biệt Đại Thế Chí Bồ-tát dạy “tịnh niệm tiếp nối” cho chúng ta, tịnh niệm là thiện niệm, tịnh niệm là chánh niệm. Duy chỉ có người không thấy lỗi thế gian thì thiện niệm, chánh niệm mới có thể hiện tiền, mới có thể vĩnh viễn duy trì không mất, mới có thể duy trì được nhân hòa, gia hòa vạn sự hưng! Gia đình bạn hòa hợp, một đạo tràng hòa hợp thì đạo tràng này hưng vượng. Một gia đình hưng vượng, một đạo tràng hưng vượng sẽ kéo theo rất nhiều đạo tràng âm thầm thay đổi, công đức thù thắng không thể nghĩ bàn. Thế nên lời Phật trong kinh điển, từng câu từng chữ chúng ta phải lắng lòng mà đọc tụng, không thể đại ý qua loa, đại ý qua loa thì thường sẽ hiểu sai ý nghĩa của Phật, hiểu lệch nghĩa chân thật của Như Lai.

Bản hội tập kinh Vô Lượng Thọ, lão cư sĩ Hạ Liên Cư là người tái lai, không phải người bình thường. Khi tôi ở Florida giảng kinh, bên đó có người có công năng đặc biệt, khi nhìn thấy ảnh của Hạ Liên Cư thì họ vô cùng kinh ngạc, họ nói thân thể người này trong suốt. Thế nào gọi là trong suốt? Một chút ô nhiễm cũng không có. Điều này do những người nước ngoài đã nói với pháp sư Ngô Trần, pháp sư Ngô Trần lúc đó vẫn chưa xuất gia, là ông nói với tôi, hơn nữa lời nói của người có công năng đặc biệt này không sai. Họ nói người trong ảnh này đã không còn ở đời, ngài là người tái lai, ngài đến thế gian này để làm gì? Nhiệm vụ chủ yếu chính là hội tập kinh Vô Lượng Thọ, để cuốn kinh này có thể lưu truyền hậu thế, rộng độ chúng sanh. Ngài là thị hiện, mất thời gian ba năm mới

hội tập thành công kinh này, lại dùng thời gian bảy năm để đính chính. Trên thực tế đâu cần dùng thời gian dài như vậy, là thị hiện cho chúng ta xem, khiến chúng ta tăng trưởng tín tâm. Ngày nay chúng ta lại đi tìm lỗi ở trong đó, đó là tri kiến phạm phu; chúng ta lý giải ý nghĩa không viên mãn là vì trình độ chúng ta không đủ, phải khiêm tốn sám hối. Làm sao mới có thể hiểu ý nghĩa chân thật của Như Lai? Tâm địa phải thanh tịnh, phải không nhiễm mảy trần, tâm thanh tịnh sanh trí tuệ, trí tuệ mới có thể thâm giải nghĩa thú.

Trong báo Times kỳ thứ 41 xem thấy “con số kinh hãi của ngày tận thế”, những con số này nói về nước Mỹ, nước Mỹ có thống kê, những quốc gia khu vực khác trên thế giới không có thống kê, nhưng cũng không ngoại lệ. Các bạn xem những con số này, rồi nghĩ xem hiện nay là xã hội gì? Lại hỏi thử xem có đáng gặp phải kiếp nạn không? Tự mình liền rõ, liền tường tận. Khi kiếp nạn đến chúng ta nên xử trí như thế nào? Chính mình cũng sẽ rõ ràng. Đoạn ác tu thiện, phá mê khai ngộ, chuyển phàm thành thánh mới có thể tự độ độ tha, mới có thể chân thật tránh được đại kiếp nạn này. Tốt rồi hôm nay thời gian đã hết, tôi xin lấy đề mục này để cống hiến cho chư vị đồng học của Tịnh tông Học hội chúng ta. Cảm ơn mọi người!